

ด้านที่ 3. ด้านส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการรัฐ

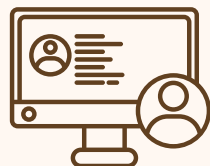
กระทรวง พม. ควรสร้างองค์ความรู้และประชาสัมพันธ์เรื่องสิทธิและสวัสดิการรัฐแก่กลุ่มเป้าหมายของกระทรวงในพื้นที่ ผ่านกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาครอบครัวในชุมชน และช่องทางสื่อระดับชุมชน เช่น เสียงตามสาย ลานกิจกรรม ตลาดนัด สวนสาธารณะ เป็นต้น

กรม สค. กระทรวง พม. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำองค์ความรู้และสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายสมรสเท่าเทียมสิทธิและสวัสดิการรัฐของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ

ด้านที่ 4. ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

กระทรวง พม. ควรบูรณาการร่วมกับ อปท. และชุมชนในการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย จัดทำฐานข้อมูลกลางสำหรับแจ้งความต้องการเรื่องการสร้างและซ่อมแซมบ้านของกลุ่มเปราะบางในพื้นที่

กระทรวง พม. ควรมีแนวทางการสร้างความร่วมมือเรื่อง การสร้างและซ่อมแซมบ้านให้แก่กลุ่มเปราะบางในระดับพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน อย่างเป็นรูปธรรม โดยเน้นการเสริมพลังทางบวกให้แก่หน่วยงานที่เข้าร่วม

กระทรวง พม. ควรมีคณะทำงานเฉพาะด้านที่อยู่อาศัย เพื่อทำงานด้านการพิจารณาให้ความช่วยเหลือให้มีประสิทธิภาพ

ติดต่อเรา

เล่มข้อเสนอเชิงนโยบาย 2568

☎ 0-3649-9184
✉ tpso-7@m-society.go.th
🌐 <http://tpso-7.m-society.go.th>

SCAN ME

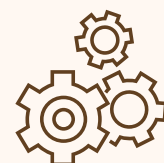
“เรื่อง การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว”

ด้านที่ 1. ด้านสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัว

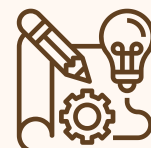
หน่วยงานสังกัดกระทรวง พม. ควรมีการเชื่อมโยงและสานพลังระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันขับเคลื่อนและดำเนินการให้เกิดพื้นที่สำหรับการสร้างองค์ความรู้แบบองค์รวมเกี่ยวกับการสร้างครอบครัวที่ดี เช่น ด้านสุขภาพ การศึกษาเศรษฐกิจสิทธิและสวัสดิการรัฐ เป็นต้น

หน่วยงานในสังกัดกระทรวง พม. ควรนำแนวทางขับเคลื่อนครอบครัวอบอุ่น ของกรม สค. ไปดำเนินการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานในระดับพื้นที่ให้เป็นรูปธรรม

กรม สค. หน่วยงานในสังกัดกระทรวง พม. ควรมีการประสานพลังร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลักดันให้เกิดกลไกการพัฒนาครอบครัวระดับพื้นที่ให้ครอบคลุม

ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) ควรมีบทบาทส่งเสริมให้เกิดครอบครัวต้นแบบ (เพื่อเป็นตัวอย่างด้านการพัฒนาครอบครัวแก่ชุมชน)

กรม สค. กระทรวง พม. ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการดำเนินงานด้านการพัฒนาครอบครัวในชุมชน

ด้านที่ 2. ด้านการเพิ่มรายได้และลดหนี้สิน

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ธนาคาร และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างองค์ความรู้เรื่องการออมและการบริหารจัดการรายได้ในครอบครัว

สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนควรสนับสนุนให้มีสถาบันการเงินที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกระจายทุกตำบล

กระทรวง พม. ร่วมกับ อปท. โดยส่งเสริมการนำทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญา และทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการ มีการฝึกทักษะอาชีพใหม่ และส่งเสริมการตลาด ค้นหาช่องทางการขายให้อาชีพที่มีอยู่เดิม ใช้หลักการมีส่วนร่วมของคนในครอบครัว

ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านสังคมระดับพื้นที่
ประจำปี พ.ศ. 2568

เสริมพลังสร้างครอบครัวมั่นคง

กลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 7

ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุด

เพราะทำหน้าที่ในการหล่อหลอมและขัดเกลาความเป็นมนุษย์
ทั้งการอบรมเลี้ยงดู ให้ความรัก ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
รวมถึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้บุคคลเป็นคนที่
มีคุณภาพ และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม
(กนก วงษ์ตระหง่าน, 2567)

"สถานการณ์วิกฤติครอบครัว และจำนวนประชากรในอนาคต"

ครอบครัวเป็นสถาบันหน่วยที่เล็กที่สุดคือจุดเริ่มต้นของการอยู่ร่วมกัน
เป็นสังคมที่พึ่งปรารถนาและส่งผลถึงความมั่นคงของชาติในระยะยาว
จำนวนสถาบันครอบครัวที่เกิดขึ้นน้อยลงจึงส่งผลให้จำนวนของประชากรไทย
ลดตามกันไปด้วย

ข้อมูลสถิติในปี พ.ศ. 2562 ครีวเรือนพ่อแม่ลูกมีแนวโน้มลดน้อยลง
กว่าปี พ.ศ. 2543 ถึงร้อยละ 23 และคาดว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า จะลดลง
อีกกว่าร้อยละ 12 โดยมีสาเหตุหลักมาจากภาวะเจริญพันธุ์ที่ต่ำ อายุเฉลี่ยแรก
สมรสยาวนานขึ้น และแนวคิดการตัดสินใจในการเลือกที่จะไม่มีบุตร

(ครอบครัวไทยในอนาคต พ.ศ. 2583, 2565)

สถานการณ์ครอบครัวในระดับพื้นที่

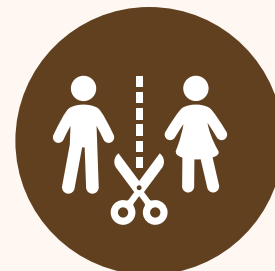
เด็กเกิดน้อย

ความผกผันของจำนวนประชากรในช่วงวัยต่างๆ
ของประเทศไทย ที่เคยมีอัตราการเกิดสูงถึงปีละ
1 ล้านคน ต่อปีในช่วง พ.ศ. 2506 - พ.ศ. 2526
จนในปี พ.ศ. 2567 อัตราการเกิดลดน้อยกว่า 5
แสนคน ต่อปี

สังคมสูงวัย

ประชากรวัยสูงอายุเพิ่มขึ้น จนทำให้ประเทศไทย
ก้าวสู่สังคมสูงวัย (Aged Society) ตั้งแต่
ปี 2548 เป็นต้นมา เข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์
(Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. 2564
และปี พ.ศ. 2574 จะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด
(Super Aged Society)

ครอบครัวใหม่น้อยลง

จำนวนครอบครัวใหม่เกิดน้อยมีแนวโน้มลดน้อยลง
แบบไม่คงที่ ในทางกลับกันสถิติการหย่ามีแนวโน้ม
สูงขึ้น เปรียบเทียบจากอัตราการจดทะเบียนหย่า
ต่อการสมรสในพื้นที่ ที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น
อย่างมีนัยสำคัญ

ปัญหาครอบครัว

สถานการณ์ในพื้นที่ พบปัญหา 2 ด้านหลัก คือ
ปัญหาความรุนแรง และ**ความไม่เข้มแข็งของ
สถาบันครอบครัว** ที่แบ่งเป็นปัญหาย่อย คือ
สัมพันธภาพในครอบครัว ปัญหารายได้ไม่เพียงพอ
มีหนี้สินปัญหาการเข้าไม่ถึงสิทธิและสวัสดิการรัฐ
รวมไปถึงปัญหาที่อยู่อาศัยไม่เหมาะสม

ข้อเสนอเชิงนโยบาย เสริมพลังสร้างครอบครัวมั่นคง เรื่อง “การลดความรุนแรงในครอบครัว”

ควรเพิ่มโทษและวิธีการลงโทษที่มีความหลากหลาย
ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมปัจจุบันในกฎหมาย
พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำ ความรุนแรงใน
ครอบครัว พ.ศ. 2550

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)
กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไก
ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันเฝ้าระวังความรุนแรงในครอบครัว
ระดับชุมชนให้สามารถดำเนินงานและขับเคลื่อนได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ควรร่วมมือ
กับกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำชุดองค์ความรู้เรื่อง
การป้องกันและการลดความรุนแรงในครอบครัว
เผยแพร่ในสถานศึกษา

กรม สค. ควรเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องข้อกฎหมาย
และวิธีการลดความรุนแรงในครอบครัว ในรูปแบบ
ชุดองค์ความรู้ผ่านช่องทางสื่อระดับชุมชน

กรม สค. ควรมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพ
กลุ่มแกนนำการป้องกันและการเฝ้าระวัง
ความรุนแรงในครอบครัวระดับชุมชน